

BURO SRO
T.a.v. Dhr. H. van Arendonk
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 3 oktober 2018
Kenmerk BE/2018/487/r
Uw kenmerk Email d.d. 28 augustus 2018
Auteur(s) T.W.D. Schrader
Projectleider C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Oriënterend onderzoek naar beschermde flora en fauna aan de Kolonel Verveerstraat, Majoor Kampsstraat en B. van Rooijenstraat te Naarden

Aan de Kolonel Verveerstraat, Majoor Kampsstraat en B. van Rooijenstraat te Naarden zijn een viertal woonblokken, een tweetal maatschappelijke gebouwen en een speelweide gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing op de planlocatie te saneren ten behoeve van nieuwe woonblokken, een moskee en een multifunctioneel centrum. De speelweide wordt opnieuw ingericht.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggende ecologische quickscan is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de plangebieden voor deze soorten in kaart gebracht.

Buro SRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht het plangebied te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en vervolgens deze te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden en vigerend beleid.

Onderzoeksdoel

Middels dit oriënterend onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?
- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Kolonel Verveerstraat, Majoor Kampsstraat en B. van Rooijenstraat te Naarden (figuur 1). Aan de Majoor Kampsstraat 3 is een wijk- en jongerencentrum gelegen. In het pand aan de Kolonel Verveerstraat 66 t/m 76 (1 gebouw) is onder andere een huisartsenpraktijk en een moskee gesitueerd. Deze twee maatschappelijke gebouwen bestaan uit 1 bouwlaag en hebben platte, bitumen daken. Aan de noordoostelijke zijde van het plangebied zijn vier woonblokken gelegen. Deze woonblokken bestaan ieder uit 4 woningen met 1 bouwlaag en hebben een zadeldak uit dakpannen. Tussen de bebouwing zijn meerdere groenstroken, hagen, struiken en bomen gelegen. Aan de zuidoostelijke zijde van het plangebied is een speelweide gelegen met hierin onder andere een voetbal- en basketbalveld. In bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door woonwijken. Verder zijn er enkele gebouwen met detailhandel, horeca en maatschappelijke functies aanwezig. 250 m ten zuidwesten is de Rijksweg gelegen en de dichtstbijzijnde snelweg is de A1 op 800 m ten noorden van het plangebied. 300 m ten noordoosten van het plangebied stroomt de Naardertrekvaart.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Kolonel Verveerstraat, Majoor Kampsstraat en B. van Rooijenstraat te Naarden (bron: arcgis.com).

Functieverandering en effecten

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ingrepen betreft het saneren van een vier woonblokken en twee maatschappelijke gebouwen ten behoeve van nieuwe woonblokken, een moskee en een multifunctioneel centrum. De speelweide wordt opnieuw ingericht. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van bebouwing: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- herinrichten speelweide: allerhande werkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding; allerhande (straat- en hoveniers)werkzaamheden;

Alle thans aanwezige (ecologische) functies van de planlocatie komen geheel of deels te vervallen. Negatieve effecten die op kunnen treden voor beschermde soorten zijn: vernietiging en/of afname van geschikt leefgebied (permanent of tijdelijk) en opzettelijke verstoring (tijdelijk).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van de specifieke potentie voor beschermde flora en fauna in het plangebied, de betekenis van het plangebied voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige beschermde flora en fauna. Tijdens het veldbezoek wordt het plangebied nauwkeurig onderzocht waarbij ook gelet wordt op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 4 september 2018. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; droog, 5/8 bewolkt, 21° Celsius en windkracht 1-2 (Bft.)

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een plangebied en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door het Natuurloket (www.natuurloket.nl). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de voormalige Flora- en faunawet samen met de Boswet en Natuurbeschermingswet vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Onder de Wet natuurbescherming vervallen de huidige tabellen 1, 2 en 3 waarin de beschermde soorten zijn opgenomen. Tevens zijn er circa 200 soorten niet langer beschermd en worden enkele bedreigde soorten toegevoegd. De soortenbescherming binnen de Wet natuurbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten. Voor alle beschermde soorten geldt een ontheffingsplicht. Het bevoegd gezag (de provincie) kan voor de soorten die zijn opgenomen in het 'beschermingsregime andere soorten' vrijstellingsbesluit nemen en hierin onderscheid maken tussen meer en minder strikt beschermde soorten. In de verordening vrijstelling soorten Noord-Holland is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Noord-Holland.

<i>Aardmuis</i>	<i>Gewone bosspitsmuis</i>	<i>Ondergrondse woelmuis</i>
<i>Bastaardkikker</i>	<i>Gewone pad</i>	<i>Ree</i>
<i>Bosmuis</i>	<i>Haas</i>	<i>Rosse woelmuis</i>
<i>Bruine kikker</i>	<i>Huisspitsmuis</i>	<i>Tweekleurige bosspitsmuis</i>
<i>Dwergmuis</i>	<i>Kleine watersalamander</i>	<i>Veldmuis</i>
<i>Dwergspitsmuis</i>	<i>Konijn</i>	<i>Vos</i>
<i>Egel</i>	<i>Meerkikker</i>	<i>Woelrat</i>

Beoordeling

Op basis van de bureaustudie en veldonderzoek wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de invloedssfeer daarvan is en welke effecten daarop te verwachten zijn. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'andere soorten') geldt per definitie vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie voorgaande alinea). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de functie en/of aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

In de directe omgeving van de planlocatie is het voorkomen bekend van de volgende beschermde vaatplanten: akkerdoornzaad, glad biggenkruid, groenknolorchis, korensla, rozenkransje, schubvaren, stijve wolfsmelk en wilde averuit. Gedurende het veldbezoek zijn geen sporen van beschermde planten en/of sporen en delen hiervan aangetroffen. Ter plaatse van de planlocatie is

slechts sprake van hoofdzakelijk aangeplante kruiden en enkele inheems kruiden zonder beschermde status. Enkele waargenomen soorten betreffen: dwergmispel, laurier, madeliefje, paardenbloem, raaigras en smalle weegbree. Op de muren van de aanwezige bebouwing is geen (beschermde) muurvegetatie aangetroffen. Binnen het plangebied zijn meerdere solitaire bomen aanwezig in de vorm van gewone es, gewone esdoorn en ruwe berk.

De sloop van de huidige bebouwing en de realisatie van nieuwe bebouwing leidt niet tot de aantasting van beschermde en/of kwetsbare vegetatie. Beschermde planten stellen over het algemeen specifieke eisen aan hun milieu, zoals kalkhoudende schrale grond, of stikstofarme blauwe graslanden. Het plangebied wordt gekarakteriseerd door tuinperkjes, gazons en speelgebied voor kinderen. Er is sprake van een hoge mate van verstoring en er wordt een hoog kwaliteitsbeeld onderhouden. Gelet op de functie, ligging en het gebruik van het perceel in relatie tot de habitatpreferentie van kwetsbare en zeldzame soorten wordt de aanwezigheid hiervan niet verwacht. Daarnaast zijn beschermde planten niet aangetroffen gedurende het veldbezoek, waarmee negatieve effecten ten aanzien van beschermde vaatplanten derhalve kunnen worden uitgesloten.

Zoogdieren

Zoogdieren prefereren een leefomgeving waarin voldoende voedsel, rust- en voortplantingsmogelijkheden aanwezig zijn. In de omgeving is onder andere de aanwezigheid van de volgende soorten vastgesteld: aardmuis, boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, dwergmuis, dwergspitsmuis, edelhert, egel, gewone bosspitsmuis, haas, hermelijn, konijn, mol, otter, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, veldmuis, vos, waterspitsmuis, wezel en woelrat (verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018; waarneming.nl, 2008-2018). Voor boommarter, das, edelhert, otter, rode eekhoorn en waterspitsmuis geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen aangetroffen van (beschermde) zoogdieren.

Voor al deze beschermde zoogdieren is het plangebied uitermate ongeschikt. Er zijn in en nabij het plangebied geen bosjes, geschikte bomenlanen, houtwallen, ruigtestroken of extensief beheerde lijnvormige wateren aanwezig. Migratieroutes van mogelijke leefgebied van deze beschermde diersoorten zijn door de ligging midden in de bebouwde kom niet aanwezig. In de bomen op het perceel zijn geen nestbomen (vaste rust- en verblijfplaatsen) van boommarter en rode eekhoorn aangetroffen.

Gelet op de ligging van de locatie en afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de habitatrichtlijn en niet vrijgestelde overige soorten niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een functie voor algemene soorten. Dit betreft met name egel, konijn, mol en veldmuis. Dergelijke soorten zijn dermate opportunistisch dat in de directe omgeving voldoende vergelijkbaar habitat aanwezig is waar ze zich al dan niet tijdelijk kunnen ophouden. Bovendien geldt voor dergelijke algemene soorten vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Op en rondom de planlocatie zijn geen holen, nesten of sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van beschermde zoogdiersoorten die buiten de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming van de provincie vallen (zie Wet natuurbescherming; Wet-Nb, art 3.10). Effecten op beschermde zoogdieren zijn uitgesloten.

Vleermuizen

Laanvormige bomenrijen, oude bomen met gaten en scheuren, (oude) gebouwen met kieren, oppervlaktewater en spleten en/of andere structuurrijke groenelementen kunnen een functioneel onderdeel zijn van een vleermuishabitat (BIJ12 kennisdocument Gewone dwergvleermuis, 2017; Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). In de omgeving is het voorkomen bekend van onder andere: baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis (verspreidingsatlas NDFF, 2010-2018; waarneming.nl, 2008-2018). Onder de Wet natuurbescherming zijn alle in Nederland voorkomende vleermuizen beschermd.

Op de planlocatie zijn geen voor vleermuizen geschikte boomholten aanwezig welke kunnen dienen als rust- en/of verblijfplaats. De te slopen bebouwing is nauwkeurig geïnspecteerd op de aan- dan wel afwezigheid van geschikte invliegopeningen. Alle gevels en daken van de betreffende bebouwing zijn gecontroleerd op eventuele openingen als open stootvoegen, kierende daklijsten,

ontbrekende/scheefliggende pannen, ontbrekende specie en overige gevelafwerkingen die vleermuizen toegang kunnen verlenen tot een open dakruimte en/of spouwmuur.

Vrijwel alle bebouwing binnen het plangebied heeft openingen waar vleermuizen mogelijk geschikte vaste rust- en/of verblijfplaatsen kunnen vinden (figuur 2). De meeste potentie bestaat uit open stootvoegen, ventilatieroosters of kierende daklijsten/boeiboorden. Door deze openingen kunnen vleermuizen toegang krijgen tot een spouwmuur of een ruimte tussen dak en dakbeschot. Het is niet uit te sluiten dat de bebouwing op planlocatie gebruikt wordt door vleermuizen die in bebouwing leven als gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Om de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen vast te stellen dient er derhalve aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode mei – oktober.

Figuur 2 De bebouwing bevat openingen waar vleermuizen mogelijk geschikte vaste rust- en/of verblijfplaatsen kunnen vinden. De meeste potentie bestaat uit open stootvoegen, ventilatieroosters of kierende daklijsten en boeiboorden.

Naast het mogelijke gebruik van vleermuizen als vaste rust- en/of verblijfplaats, bestaat de mogelijkheid dat vleermuizen de planlocatie gebruiken als foerageer- of migratieroute. In de luwte van de gebouwen en opgaande vegetatie kunnen migratie en foerageeractiviteiten van vleermuizen plaatsvinden. Vleermuizen jagen op insecten waarbij ze opportunistisch gebruik maken van een groot netwerk aan jachtgebieden. De omvang en het gebruik van een gebied alsmede de jachttechniek en prooien verschillen per soort. Gedurende het foerageren verspreiden vleermuizen zich diffuus over het landschap waarbij veelal gebruik wordt gemaakt van bosranden, bomenlanen, oeverzones of andere structuurrijke zones. Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden voor passerende en jagende vleermuizen in de directe omgeving als gevolg van lichtgebruik. Vleermuizen kunnen verblind en daardoor gedesoriënteerd raken als gevolg van felle verlichting. Sterk verlichte locaties worden gemeden door vleermuizen. Tijdens de ontwikkeling dient derhalve vleermuisvriendelijke verlichting te worden toegepast.

Amfibieën en reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen amfibieën en reptielen en/of sporen daarvan aangetroffen in het plangebied. Reptielen worden niet verwacht op de planlocatie aangezien deze over het algemeen verbonden zijn aan structuurrijke en weinig verstoorde biotopen. Het plangebied ligt midden in een woonwijk en wordt intensief gebruikt, waardoor veel verstoringen optreden. Amfibieën leven in zowel een aquatisch (m.n. lente/zomer) als een terrestrisch (m.n. herfst/winter) habitat. Beide habitatonderdelen dienen op korte afstand van elkaar te liggen. Binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig. In de omgeving is de aanwezigheid bekend van bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, heikikker, kleine watersalamander, ringslang en rugstreeppad

(verspreidingsatlas NDFF 2010-2018, waarneming.nl 2008-2018). Voor heikikker, ringslang en rugstreeppad geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Het voorkomen van heikikker en ringslang kan uitgesloten worden op basis van het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in de nabijheid van het plangebied. Rugstreeppad is een soort die op kan duiken op bouwlocaties waar gedurende de werkzaamheden mogelijk geschikt habitat ontstaat in de vorm van vergraafbaar zand en ondiepe (regen)plassen (BIJ12 kennisdocument Rugstreeppad, 2017). Vanuit de gebieden waar rugstreeppadden zijn gesignaleerd richting het plangebied zijn echter flinke barrières aanwezig. Anderzijds de A1, de Rijksweg en de tussenliggende bebouwing zorgen er voor dat het uitgesloten is dat het plangebied door rugstreeppad gekoloniseerd kan worden.

Het is niet uit te sluiten dat algemene soorten, zoals de bruine kikker en gewone pad, gedurende de terrestrische (herfst/winter) periode voorkomen binnen de planlocatie. Deze dieren vallen echter onder de vrijstelling voor ruimtelijke ontwikkelingen (zie *Wet natuurbescherming*). Negatieve effecten op beschermde amfibieën en reptielen zijn derhalve uitgesloten.

Vissen

In het plangebied en binnen de invloedssfeer van de beoogde ontwikkelingen bevindt zich geen oppervlaktewater. Effecten op (beschermde) vissen zijn per definitie uitgesloten.

Insecten, libellen en andere ongewervelden

In het plangebied zijn gedurende het veldbezoek geen (sporen en/of delen van) beschermde vlinders, libellen of andere ongewervelden aangetroffen. In de omgeving is het voorkomen bekend van grote vos (waarneming.nl 2008-2018). Het is niet aannemelijk dat deze zeer zeldzame vlinder binnen het plangebied voorkomt of functioneel leefgebied heeft. Op de planlocatie zijn geen plantensoorten aangetroffen die voor grote vos een waardplant vormt (iep, zoete kers of wilg). Tevens is er geen sprake van oud hout, zure vennetjes of andere specifieke omstandigheden die duiden op de mogelijke aanwezigheid van beschermde insecten of andere ongewervelden. Significante negatieve effecten op de soortgroep zijn uitgesloten.

Vogels

In het plangebied en de directe omgeving hiervan zijn tijdens het veldbezoek foeragerende, overvliegende en/of rustende vogels waargenomen. De waargenomen soorten betreffen: huismus, kauw, Turkse tortel en zwarte kraai. De planlocatie biedt mogelijke nestlocaties voor kauw of Turkse tortel.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen nesten en/of sporen als braakballen, plukplaatsen, horsten, holen of uitwerpselen aangetroffen van soorten met een jaarrond beschermd leefgebied en/of nestlocatie. Er zijn geen nesten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als sperwer, ransuil en torenvalk kan uitgesloten worden. Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort is binnen het plangebied geen functioneel leefgebied aanwezig.

Het voorkomen van nestlocaties van huismussen op de planlocatie kan uitgesloten worden op basis van het ontbreken van geschikte ingangen onder dakpannen of golfplaten (BIJ12 kennisdocument Huismus, 2017). Bij de bejaardenwoningen is onder de dakpannen sluitend vogelschroot aanwezig. De maatschappelijke bebouwing is ongeschikt als nestlocatie wegens het platte dak. Gedurende het veldbezoek zijn circa 5 huismussen waargenomen in de woningen aan het woonblok aan de Kolonel Verveerstraat nr. 31 t/m 45. Deze huismussen kunnen mogelijk functioneel leefgebied vinden in de aanwezige struiken aan de noordwestelijke kopgevels van het plangebied. Voornamelijk de hogere laurier- en dwergmispelstruiken (> 2 m) zijn uitermate geschikt voor schuilmogelijkheden en het vinden van voedsel en het wordt dan ook aanbevolen om deze specifieke struiken te behouden dan wel binnen korte afstand te herplanten. In het ontwerp zijn al solitaire heesters en heestervakken beoogd aan de zuidoostzijde van de nieuwe woonblokken. Aan de noordwestelijke zijde zijn momenteel enkele nieuwe bomen beoogd. Om het behoud van functioneel leefgebied te garanderen wordt aanbevolen om aan de noordwestelijke kopgevels van de nieuwe woonblokken grote groenblijvende heesters (liguster of hulst), coniferen (bijv. taxus) en/of gevelbegroeiing (klimop of vuurdoorn) aan te planten.

De gierzwaluw leeft evenals de huismus in de directe omgeving van mensen en broedt tevens als koloniebroeder in gevels en onder (pannen)daken (BIJ12 kennisdocument Gierzwaluw, 2017). De soort is vaak te vinden in woonwijken en is vrij zeldzaam in landelijk gebied. De maatschappelijke bebouwing is wegens het platte dak ongeschikt voor mogelijke nestlocaties voor gierzwaluwen. Aan de bejaardenwoningen zijn geen openingen aangetroffen welke mogelijk geschikt kunnen zijn als in- en uitvliegopeningen voor gierzwaluwen. Hiervoor is de bebouwing ook te klein voor. Gierzwaluwen nestelen hoofdzakelijk in bebouwing hoger dan 3 m. Hierdoor kan de aanwezigheid van gierzwaluw op de planlocatie uitgesloten worden. Met inachtneming van maatregelen met betrekking tot behoud van functioneel leefgebied van huismussen is van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van jaarrond beschermde nestlocaties en essentiële habitatonderdelen geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode of in bijzondere gevallen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken, bomen en bebouwing vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de werkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Gebiedsbescherming

De planlocatie maakt geen deel uit van een beschermd gebied en/of locatie betreffende: Natura 2000, Beschermd natuurmonument, Wetland, Nationaal Park, Nationaal Landschap en het Natuurnetwerk Nederland. Op een afstand van 640 m ligt het Natura 2000-gebied Naardermeer (figuur 3). De planlocatie ligt op een afstand van circa 600 m ten noordoosten van het Natuurnetwerk Nederland (figuur 4).

Figuur 3 De planlocatie ligt op een afstand van 640 m tot het Natura 2000-gebied Naardermeer (bron: natura2000.eea.europa.eu).

Figuur 4 De planlocatie ligt op een afstand van circa 600 m tot het Natuurnetwerk Nederland (bron: maps.noord-holland.nl).

De beoogde ontwikkeling betreft de sloop van een viertal woonblokken en een tweetal maatschappelijke gebouwen ten behoeve van de realisatie van nieuwe woonblokken en nieuwe maatschappelijke gebouw. De beoogde ontwikkelingen leiden niet tot een verhoging in het aantal verkeersbewegingen. De sloop- en bouwwerkzaamheden zullen waarschijnlijk leiden tot een tijdelijke toename in stikstofdepositie (projecteffect). In de toekomst zal in geval van eventueel nieuwbouw mogelijk sprake zijn van een relatief lage(re) uitstoot (hogere isolatiewaarden en een hoogrenderende stookinstallatie). Een toename in stikstofdepositie kan een effect sorteren op kwetsbare en gevoelige habitattypen. Echter leert de ervaring dat het projecteffect bij soortgelijke en grotere projecten en de afstand tot kwetsbare habitats dat de stikstofdepositie onder de drempelwaarde van 0,05 mol/hectare blijft. Voor de overige effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is.

Op basis van de Europese vogel- en habitatrichtlijn geldt voor projecten en andere handelingen de verplichting om aan te tonen dat er geen significant effecten optreden als gevolg van stikstofdepositie. De algemene richtlijn hiervoor is dat voor ieder project of handeling, middels de rekentool Aeries, een berekening gemaakt dient te worden om aan te tonen of er wel of geen sprake is van een meldings- of vergunningsplichtige stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden met stikstofgevoelige habitats. Of er sprake kan zijn van overschrijding van de drempelwaarde is afhankelijk van een aantal factoren. Vaak betreft dit een combinatie van de kwetsbaarheid van een gebied, de terreinomstandigheden, ligging van het project en overheersende windrichting. Ondanks dat er geen effecten verwacht worden kan het, ten behoeve van een feitelijke rekenkundige onderbouwing, door het bevoegd gezag wenselijk worden geacht een Aeries berekening uit te voeren.

Houtopstanden

Het kappen van bomen en struiken kan melding- of vergunningplichtig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming. Het kappen van bomen is niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Nb als het de volgende type houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;

- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De kapwerkzaamheden in de beoogde ontwikkelingen vallen onder type b. Het kappen/verwijderen van houtopstanden op de planlocatie is derhalve niet melding- en/of vergunningplichtig in het kader van de Wet Natuurbescherming.

Gemeenten hebben veelal beleid omtrent het kappen/vellen van bomen en struiken opgenomen in een Algemene Plaatselijke Verordening (APV). De beoogde ontwikkeling leidt evt. tot de kap van een aantal bomen en struiken. Gemeentelijke Verordeningen mogen niet strijdig zijn met landelijk/provinciaal beleid. Het is derhalve aanbevelingswaardig om in de voorbereidende fase de bepalingen in de APV af te stemmen met de gemeente om conflicterende situaties in een later stadium te voorkomen.

Conclusies

Samenvatting

In het plangebied of de directe omgeving hiervan komen beschermde diersoorten van de Wet natuurbescherming voor. De te slopen bebouwingen biedt mogelijk vaste rust- en/of verblijfplaatsen voor vleermuizen. Ten aanzien van vleermuizen dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De groenblijvende struiken aan de noordwestelijke zijde van het plangebied bieden functioneel leefgebied voor huismussen. De struiken dienen zoveel mogelijk behouden te worden. De planlocatie is mogelijk geschikt leefgebied voor algemene zoogdieren, foeragerende vleermuizen, amfibieën, insecten en broedvogels. De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied of het Natuurnetwerk Nederland. Van externe werking is geen sprake. Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de beoogde situatie is van externe werking op omliggende Natura 2000-gebieden geen sprake. Op de planlocatie zijn geen houtopstanden aanwezig waarvoor bij kap een melding- of vergunningplicht geldt in het kader van de Wet natuurbescherming.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda - = ongeschikt + = geschikt n (nee) / j (ja)	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
Geschikt habitat Vogelrichtlijnsoort							+	+
Geschikt habitat Habitatrichtlijnsoort	-	-	+	-	-	-	-	
Geschikt habitat overige soort	-	-		-	-	-		
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	n	n	j ¹	n	n	n	n	n ²
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aerius			
Natura 2000	640 m		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	600 m		geen		n.v.t.			

Houtopstanden	aanwezig	kap	melding / vergunning
Struiken	ja	ja	n.v.t.
Bomen	ja	ja	n.v.t.

1. Verblijfplaatsen van eventueel aanwezige soorten (m.n. gewone dwergleermuis en/of laatvlieger kan worden verwacht) zijn goed te compenseren. Het is dan ook de reële verwachting dat bevoegd gezag (provincie Noord-Holland) bij het treffen van de juiste mitigerende en compenserende maatregelen ontheffing zal verlenen voor het verwijderen van verblijfplaatsen (indien deze aanwezig zijn).

2. Ten aanzien van huismussen dient het functioneel leefgebied behouden te blijven. Dit betreft met name de groenblijvende struiken aan de noordwestelijke zijde van het plangebied.

Conclusie

De werkzaamheden leidt (met voorbehoud ten aanzien van huismussen en vleermuizen) niet tot aantasting van beschermde natuurwaarden en/of beschermde gebieden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient middels aanvullend onderzoek te worden vastgesteld of de te slopen bebouwing een relevante functie heeft voor vleermuizen. Mogelijk dient in het verlengde hiervan een ontheffing te worden aangevraagd. Wat betreft huismussen dient het functioneel leefgebied behouden te blijven, middels het behouden en het herplanten van jaarrond groene struiken en gevelbegroeiing. Tijdens de uitvoering dient rekening te worden gehouden met de (mogelijke) aanwezigheid van foeragerende vleermuizen (tijdens schemerperiode) en algemene broedvogels. Voor deze soorten dienen eventueel maatregelen te worden getroffen om effecten te voorkomen. De aanwezigheid van beschermde soorten (Wet-Nb, overige soorten, art. 3.10) en hun leefgebied vormen geen bezwaar voor de beoogde ontwikkelingen (vrijstellingsbesluit). Gezien het voorgaande onderzoek is er geen reden om aan te nemen dat eventueel benodigde ontheffingen, mits de juiste maatregelen worden getroffen en een wettelijk belang kan worden aangevoerd, niet verkregen zouden kunnen worden. De conclusie is dan ook dat de ontwikkelingen aan de Kolonel Verveerstraat, Majoor Kampsstraat en B. van Rooijenstraat te Naarden uitvoerbaar is zoals bepaald in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Te treffen maatregelen

- Tijdens de werkzaamheden moet voorzichtig worden gehandeld met alle voorkomende flora en fauna (Zorgplicht).
- Wanneer ondanks zorgvuldig handelen, onderzoek en advies schade lijkt te ontstaan voor beschermde flora en fauna, dient direct contact opgenomen te worden met een ter zake deskundige.
- Alle aanwezige vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken) gefaseerd verwijderen. Dit om bodembewonende dieren de kans te bieden in de nabijgelegen omgeving een ander leefgebied te benutten.
- Er wordt gelegenheid gegeven aan dieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden.
- Ten aanzien van huismussen dient het functioneel leefgebied behouden te blijven. Dit betreft met name de hoge groenblijvende struiken aan de kopgevels in de noordwestelijke zijde van het plangebied. Er wordt aanbevolen om deze struiken te behouden dan wel te herplanten. Om het behoud van functioneel leefgebied van huismussen te garanderen kunnen nieuwe groenblijvende heesters, coniferen of gevelbegroeiing aangeplant worden tegen de kopgevels.
- Ten aanzien van vleermuizen dient de aan- dan wel afwezigheid van vaste rust- en/of verblijfplaatsen vastgesteld te worden middels aanvullend onderzoek. Dit kan middels vijf gerichte veldbezoeken in de periode mei – oktober. Daarnaast dient de planlocatie tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie bij voorkeur minimaal verlicht te worden en hierbij een vleermuisvriendelijke verlichtingswijze toe te passen (amberkleurig licht, lichtbundel nederwaarts richten, toepassen geconvergeerde lichtbundel) en de werkzaamheden in de periode april-oktober tussen zonsopgang en zonsondergang uitvoeren (buiten schemerperiodes).

- De werkzaamheden opstarten/uitvoeren buiten het broedseizoen van vogels (medio maart t/m medio juli). Indien de werkzaamheden in het broedseizoen worden uitgevoerd dient voor de aanvang door een ter zake deskundig gecontroleerd te worden of er broedvogels aanwezig zijn. E.e.a. op aanwijzing van deskundige. Indien dit niet mogelijk is dienen de potentiële nestlocaties buiten het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden.

Literatuur

- Bang, P. & P. Dahlström, 2005. Tierspuren. Fährten, Fraßspuren, Losungen, Gewölle und andere. BLV Buchverlag GmbH & Co. KG, München.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus *Passer domesticus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- BIJ12, 2017. Kennisdocument rugstreeppad *Epidalea calamita*, versie 1.0. Publicatie: BIJ12, Utrecht.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (ravon) (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. -Nederlandse fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Geraadpleegde websites

www.arcgis.com
www.bij12.nl
www.maps.noord-holland.nl
www.natura2000.eea.europa.eu
www.ravon.nl
www.ruimtelijkeplannen.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.verspreidingsatlas.nl
www.vleermuisprotocol.nl
www.waarneming.nl
www.wilde-planten.nl
www.zoogdierenvereniging.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie B.V.,
ir. T.W.D. Schrader

Bijlage 1 Fotografische impressie

© BLOM ECOLOGIE B.V.
ZANDWEG 46 - 4181 PM WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Bijlage 1 Fotografische impressie

Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Kolonel Verveerstraat, Majoor Kampsstraat en B. van Rooijenstraat te Naarden en bestaat uit een viertal woonblokken met bejaardenwoningen en een tweetal maatschappelijk gebouwen. De woonblokken betreffen lage woningen met een zadeldak uit dakpannen. De maatschappelijke gebouwen hebben platte, bitumen daken.

Figuur 2 De jaarrond groene struiken aan de kopgevels aan de noordwestelijke zijde van het plangebied bieden functioneel leefgebied voor huismussen. Dit leefgebied dient behouden te worden.

Figuur 3 De maatschappelijke bebouwing betreft onder andere een wijk- en jongeren centrum, een huisarts en een moskee.

Figuur 4 Aan de zuidoostelijke zijde is een speelweide gelegen.

Figuur 5 Aan alle woonblokken is onder de dakpannen sluitend vogelschroot aanwezig. De bebouwing binnen het plangebied biedt geen mogelijke nestlocaties voor huismussen of gierzwaluwen.